

Ugeskrift

for

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 19.

Løvedagen den 12te Mai 1860.

4de Marg.

Indhold.

Indberetning til det kgl. Departement for det Indre om Nordlands Landbrugsstoles Tilstand og Virksomhed i Tidsrummet fra 12te September 1858 til 11te September 1859. — Kreaturforbringen som en Gren af Agerbruget. — Inden- og udenlandske Efterretninger.

Indberetning til det kgl. Departement for det Indre om Nordlands Amtets Landbrugsstoles Tilstand og Virksomhed i Tidsrummet fra 12te September 1858 til 11te September 1859.

(Uddrag.)

Efterat Amtets Landbrugsstole i 4 Aar, fra September 1854, havde været henlagt til Sovst i Alstahaug Præstegjeld, blev den i September 1858 flyttet til Bodoogaard, der er beliggende ved Salten Fjord $\frac{1}{4}$ Mil fra Bodo By. Gaarden har et Ager- og Engareal af cirka 200 □=Maal Jord, hvoraf 180 □=Maal danner en med svag Hældning mod Sydvest sammenhængende Flade, der paa 2 Sider begrænses af parallelobende, ganske lave Næsrygge — fremdeles ogsaa af en Bæk, som paa en fort Strækning skiller den fra Nabogaardens Jorder. De øvrige 20 □=Maal, der i den senere Tid have været benyttede som Slaatteland, ere ved Bækken afskaarne fra den øvrige Jord og ligge temmelig isolerede. Til Gaarden hører en Myr, hvis Størrelse jeg ved denne Leilighed et kan opgive, ligesom der ogsaa høves en anseelig Strækning Udmærk, hvoraf det meste findes paa en Afstand af over $\frac{1}{4}$ Mil.

Med Hensyn til Sammensætningen og Bestaffenheden af Stolegaardens Jordbund, da er denne ikke meget uensartet, men kan idethelst taget henføres til de lettere Jordarter; nogen Forskjel finder vistnok Sted, men uden Bænskelighed lader de ulige Jordbestande sig ordne i følgende 3de Grupper: 1) Muldjorder af mild Bestaffenhed med Indblanding af Glimmer, "Feltspath," Hornblende- og Kvartsand-Forsviringsprodukter af de her i Egnen optrædende Glimmerskiffer, Grønsten og Granitbjerge, samt Kalksand, der er oplagt af Havet. Dette er Egnens bedste Jord og befinder sig i taalelig god Kraft. 2) Muldjorder af sur Bestaffenhed uden videre Indblanding af minerale Sub-

stantser, mest bestaaende af halv forvandlet Myr og paa Grund af mangelfuld Afgrøstning raa og kold — flere Steder endog sumpig. 3) Sand- og Grusjorder, der bestaa af tungtvitterlige Stenarter, især Kvarts, som i Lidenes Kob er assat af Gjen i hvis Nærhed denne Jord er beliggende. Den er af slet Bestaffenhed og indeholder ingen Elementer til Forbedring. Madsjorden, der byller paa en Undergrund bestaaende af Kalksand, Ler eller Myr, er af forskjellig Dybde, fra 4 til 12 Tommer. Mattens Hældning mod Himmelvejningene er gunstig, idet Sol og Lys har fri Udgang til at virke, inden at hindres ved nærliggende høiere Bjerge.

Forinden jeg gaar videre, skal jeg tillade mig at forudskifte endel Bemærkninger angaaende den Plan, jeg agter at gennemføre ved Stolegaardens Drift, og de Hensyn, der har bevæget mig til Sværskættelsen af samme. Da muldens mine Anskuelse om det for disse Egne hensigtsmæssigste Jordbrug afviger fra hvad der her er den herskende Mening, har jeg trøstet at burde udtale mig lidt omstændeligere desangaaende; en trættende Vidtløftighed vil jeg dog søge at undgå.

Et af den intelligente Landmands vigtigste Foretagender, der væsentligst betinger en heldig Fremgang i hans Jordbrug, er Bestemmelsen af den Driftsmaade, han agter at gennemføre paa sin Eiendom. Som bekendt lader det sig ikke gjøre i denne Henseende at opstille en Regel saa almen, at den skalde kunne passe for ethvert Sted; det er overladt Enhver efter hans egen Indsigt at ordne sit Brug paa en saadan Maade, at det yder ham det størst mulige Udbytte af Produkter. Disse Produkter ere af forskjelligartet Bestaffenhed; de kunne imidlertid henføres til 2de Slags: Korn- og Kvægprodukter. Sædvanlig ere begge i et og samme Brug forhaanden, men ofte høves dog Opmærksomheden henvendt væsentlig paa den ene af de 2 Produktioner, af den Aarsag, at Betingelserne for den ene ere i høiere Grad tilfede end for den anden. Disse Betingelser lære Videnskab og Erfaring os at søge fornemmelig i Egnens forskjellige Klimat- og Jordbundsforholde. Der gives saaledes Klimater, hvor Korn ikke lader sig bringe til Fuldkommenhed, medens Kvæg-Foderprodukterne lettelig lade sig fremdrive; forendel finder ogsaa det Omvendte Sted. Det er en Selvfølge,

at man paa et Sted som først nævnt maa have Dymærksomheden rettet paa den sidste Slags Produktion. Idet nu saaledes Stedets Naturforholde betinge, hvad Slags Produktion er den rette, betinge de tillige den hensigtsmæssigste Ordning af Driftsplanen.

Ved at kaste Blikket paa de nordlandske Forholde, er jeg kommet til Overbevisning om, at Kornproduktion i egentlig Forstand ikke hører hjemme her, netop fordi Klimatforholdene forbyde det. Den eneste Kornart, der i Almindelighed kan være Tale om at dyrke, er Byg, ved Siden deraf lidt Vinterrug. Jeg ved vel, at Havren er dyrket med Held i enkelte Aar paa de for Vegetation gunstigere Steder, men den er dog uvis, og hvad der er et med sikkert Haab kan avles, bør udelukkes. Erfaring har saaledes vist, at Nordland ikke af Natur egner sig som Kornproduktionens Hjemsted.

Underledes forholder det sig med Foderproduktionen. I den Henseende ere Forholdene meget gunstige, ei alene Græsarter og Bælgvæxter, men fornemmelig Rodfrugterne — denne Løstfang til det blomstrende Jordbrug, vi se i enkelte af Udlandene — forbre netop et Klima som Nordland. Jeg vil kun eksempelvis anføre, at Turnips og Potetes neppe nogetsteds i vort Land vore frodigere og soldrigere end her. (Men vi ville gaa videre i vor Betragtning).

Det er en Kendsgjerning, at nordlige Egnes Jordbund udtares hurtigere ved Dyrkningen end sydligere, som Følge af den langsommere Forsvitring og Forraadnelse, som paa hine Steder foregaar. Alligevel dyrkes her en af mest tærende Væxter — Byg, — en Omstændighed, som i Forbindelse med hvad der for er anført, tilfræffelig viser, hvor nødvendig der hersteds kræves en Erstatning til Jorden af Gjødsel, som paa sydligere Steder kan spares. Men paa hvilken Maade kan Gjødsel tilveiebringes lettere end ved forøget Foderdyrkning ved Kvægproduktion? Naturen synes paa en tydelig Maade at have givet Fingerpeg til en saadan Fremgangsmåde her. Man maa imidlertid ikke forglemme, at ogsaa andre overmaade væsentlige Gøder opnaaes ved Foderdyrkningen. Jeg mener Produktionen Kjød, Mælk, Smør o. s. v., Gjenstande, som for disse Egne blive af sær Vigtighed, ei alene at faa tilveiebragte i større Mængde, men meget mere af forbedret Bestandighed. Den gavnlig Indflydelse dette vilde have paa Befolkningens Velbefindende lader sig let tænke.

I Overensstemmelse med hvad jeg ovenfor har søgt at fremhæve er den Driftsplan, jeg er i Begreb med at iværksætte for Skolegaardens Beskommende. Kornavlen vil blive drevet med tilborstig Dymærksomhed, men Foderdyrkningen vil der fornemmelig blive lagt Vind paa, og af den Aarsag agter jeg aarlig at anvende et i Forhold til Gaardens Størrelse ikke ubetydeligt Areal til Dyrkning af Grønfoeder og Turnips. Sædsfistet, der er ordnet som sammensat Kobbel- og Bælsbrug, vil blive 7-aarigt, og Gaar-

dens sammenhængende Ager- og Engareal delt i 7 Nummere, hvert paa 24 □-Maal. Væxtfølgen bliver: 1ste Aar Baarsæd, 2det Aar gjødslede Potetes ($\frac{1}{2}$ No.), gjødslede Turnips ($\frac{1}{2}$ No.) og gjødslet Grønfoeder ($\frac{1}{2}$ No.), 3die Aar Byg ($\frac{1}{2}$ No.) og Rug ($\frac{1}{2}$ No.), 4de til 7de Aar Eng. Det er Hensigten at lade 3die Aars Byg følge efter Rodfrugterne, Vinterrug efter Grønfoederet, som høstes saa tidligt, at Ruglandet kan blive færdigt i god Væxtids. Brak vil ogsaa blive anvendt, naar Omstændighederne kræve det, men indtages ikke i Sædsfistet. Ellers er det vel muligt, at jeg senere foretager Modificationsationer ved Væxtfølgen, naar Markernes Produktivitet er bleven mig nærmere bekendt; de ville dog blive af uvæsentlig Betsaffenhed.

At bringe foran anførte Sædsfiste til Gennemførelse strax vil ikke vel lade sig praktisere, da Jorden endnu er altfor raa og utilberedt dertil. Mine Bestrævelser ville derfor i den nærmeste Fremtid væsentlig gaa ud paa at afhjælpe denne Mangel ved fuldstændig Afgrøftning, gennemgribende og dyb Bearbejdning og Gjødsling, for derved at bringe Jorden i den jerne Krafttilstand, der er den nødvendige Betingelse for Indførelse af en planmæssig ordnet Væxtfølge. Ved Siden af disse Arbejder vil der, saavidt Tid og Anledning gives, tages fat paa Opdyrkningen af den til Gaarden hørende Myr; men forinden den øvrige Jord er bragt i bedre Tilstand, end den nu er, har jeg fundet det mindre passende, at afse Eleverne til andre Opdyrkningsarbejder end de, der frembyde sig under Opdyrkningen af gammelt, mossegroet og sumpigt England, hvoraf haves en ikke ubetydelig Del, hvis Omdannelse til Ager og kunstig Eng rigtignok vil kræve ligesaa omstændelig Bearbejdning som virkelig Nyland. For Dieblikket at paabegynde Opdyrkningen af den temmelig affidesliggende Myr, vilde sprede Kræfterne, og meget halvt, men lidet helt vilde blive udrettet.

I Forbindelse hermed tror jeg at burde udtales mig angaaende en Side af Landbruget, hvorom der, saavidt jeg har erfaret, blandt Almuen hersker noget forkjerte Anskuelser. Det er Spørgsmaalet, om hvorvidt det fremadskridende Jordbrug bør søge sin Støtte i Forbedringer paa et indskrænket Areal, der da bringes til høist mulige Fuldkommenhed i Kultur, eller om der, forinden dette Punkt er naaet, bør lægges Vind paa Udvidelse af Terrænet, Dyrkninger af Nyland o. s. v. For den kyndige Landmand er Sagen simpel nok og han vil naturligvis vælge den første Fremgangsmåde. Desværre har nok den modsatte Anskuelse ogsaa gjort sig gjældende hos Mange, og fordærvelig som en saadan kommer til at virke paa Udviklingen af vort Jordbrug, har jeg troet, saavidt Anledning gives mig, ved Ord og Exempel at burde modarbejde den. Ogsaa dette Hensyn har bevæget mig til kun gradvis og efterhvert som Forbedringer ere foretagne med hvad der paa Skolegaarden nærmere haves for Gaarden at foretage Udvidelser af Agerlandet ved Brydning af Nyland.

Det extensive Agerbrugs Tid er nu udløbet; de fleste Gaardes Jord er stor nok i Bidde, det sees af den sette Tilstand, hvori de almindelig befinde sig, men denne Mangel lader sig ikke afhjælpe ved Dyrkning og Udvidelser, hvilket bliver at gribe Tingen an fra den forfjerte Ende. Intensivt Agerbrug er vor Tids Formaal, og alene ved det løses Landmandens Opgave. Der koncentrerer Anstrængelserne paa et mindre Stykke Jord, som ved omhyggelig Groftning, dyb Bearbejdning og Gjødsling styrkes og tillægger i Kraft som i Produktivitet, medens man i det extensive System spreder dem over en Overflade, som man ikke kan raade over. Bore Forfædre have forøget Majsorden i Udstrækning; vor Opgave er det at forøge den i Dyben. Undergrunden, som isandhed er en Grube, rig paa mineralke Gjødningsmidler, maa bringes op i Dagen og blandes med den gamle Ploiejord, som høilig trænger til at opfriskes. Dette er ogsaa en Erhvervelse af Nyland, som rigtignok aldrig har kjendt Sol og Lys, men som dog er stiftet til Frugtbargjørelse.

Landbrugsffolegaardens Drift i det forløbne Aar er udført i Overensstemmelse med de Grundsaetninger, jeg ovenfor har antydet. Ved mit Komme hid i September Maaned var Avlingen bragt i Hus paanær Poteterne, med hvis Indhøstning Eleverne vare beskjæftigede de første Dage. Strax derpaa begyndte Grofstearbejdet, som gav Sysselsættelse saalænge Jorden var ufrosket. I hvorvel aabne Grofsters Optragning om Høsten ikke er ganske heldig, allerhelst naar Grunden er saa løs, som her var Tilfaeldet, vilde jeg dog ikke udsette med dette vigtige Arbejde, og for at forebygge Nedfald af Groftstidderne, lod jeg aarbejde Fastliner af Birkeris, som nedlagdes paa begge Sider af Groftbunden saa høit op som høieste Vandstand. Disse Fastliner svarede fuldkommen til Hensigten, og kun hvor de ei fandtes, led Groftkanterne af Frost og Vandet. Paa samme Tid bleve de fleste Aagre høstpløiede, men da ingen brugbare Ploge fandtes paa Gaarden, var jeg nødt til at benytte en Stolen tilhørende Modelplog af Hohenheimst Konstruktion.

Da Bærstedshusene, ligesom ogsaa Lærernes og Elevernes Bærelser befandtes at lide af væsentlige Mangler, lod jeg Eleverne udføre det nødvendige Arbejde dermed. Fra Midten af Oktober blev Bærstedsarbejderne satte igang og samtidigt hermed begyndt Træstningen af Kornet. Paa den gamle og skrøbelige Laave gik dette vanskeligt for sig, især var Rensningen yderst besværlig. Da Bustapen var kommet i Hus, fandt jeg det nødvendigt til Opsamling af den flydende Gjødning at lade bringe Jord, der iforveien var lagt under Tag, ind i Hjøset, hvor den strøedes i Renden bag Kreaturerne, ligesom jeg ogsaa lod halvhundrede Læs Jord lægge i Gjødselstedet, hvilke Arbejder udførtes af Eleverne. Saasnart Sneen kom, blev Sten fremført til de Grofster, der skulde gjenlægges, og da dette var udført, blev omtrent 900 Læs Kalf-

sand udgravet af endel ved Stranden værende Kjømpehøie og fjørt ud paa de Aagre, der skulde kalkes. I Marts og April blev Gjødselen — 564 Læs Staldgjødsel + 270 Læs Kompost — bragt ud og lagt i større Dynger paa Ageren. I Slutningen af April blev Kalfsanden spredt; enkelte Steder, hvor Sneen laa dyb, bleve muldebe paa samme Tid som nogle hundrede Læs Tang blev skaaret løs og fjørt op i Dynger for at benyttes til Potetes. Den 16de Mai saae des det første Byg, og i de første Dage af Juni var Baaraannen tilendebragt. Efter denne udførtes Turnipsaaningen og Grofstearbejdet fortsattes, ligesom ogsaa Kompostlægningen begyndte. Til Opsamling af den paa Gaarden faldende Urin lod jeg dersteds anbringe Tønder, hvis Indhold dels bliver overgydet Kompostdyngerne dels anvendt paa Engene som Overgjødning. Nu blev Braklandet pløiet, senere rulleharvet og skarificeret og en betydelig Mængde Kveke opsamlet samt bortkjørt og givet Svinene til Opsodring. Rensning af de rabsaaede Bærter blev ogsaa foretaget. Slaatten begyndte de 20de Juli og efter et for Højergningen temmelig ugunstigt Veir blev den tilendebragt den 15de August. Mangel paa tilstrækkelig Hæsseved bidrog til at Høet torrede langsomt. I Midten af August blev Gronfoderet slaet og Ageren tilberedt til Vinterrug, som saae des sidst i Maaned. Strax derpaa fulgte Kornstur, og Grofsteagravningen fortsattes. I Aarets Løb er ialt optaget 1800 Alen Grofster — 555 aabne, hvoraf nogle og tyve Alen maatte sprænges gennem Bjerg, — og 1245 luffede, hvilke ere gjenlagte med Sten. Et Drainingsforetagende paa omtrent 10 Maal Myr er i denne Høst paabegyndt.

(Fortsættes.)

Kreaturfodringen som en Gren af Agerbruget.

(Slutning fra No. 18.)

Ved første Blik kan dette synes at stride mod de ovenfor gjorte Bemærkninger med Hensyn til Træstoffets Indflydelse paa at forhindre de nærende Stoffer i at optages; men i Praxis gives der to modsatte Under at bekjempe, baade at Foderet har for ringe en Masse, og at det indeholder saa meget uirksomt Stof, at dette ved sin Masse bliver stadeligt. Det gunstigste Forhold ligger mellem begge Yderligheder, og det naturlige Foder for alle plantendeende Dyr er fortyndet med en stor Del Træstof. Naar dette erstattes af Fodermidler, der i et ringe Kvantum indeholde en stor Mængde nærende Stoffer, bliver Folgen, at Dyrets Instinkt leder det til at vedblive at æde, indtil Mavesen er passende udsændt, og det fortærer saaledes en meget større Mængde Foder, end det er istand til at fordoie, og en mere eller mindre betydelig Del gaar uforandret gennem Dyret og

gaar saaledes tabt. Naar Foderet berimod er for omfangsrigt, bevæger Følelsen af Mæthed Dyret til at ophøre at rede, længe førend det har indtaget den fornødne Mængde nærende Stoffer. Det er derfor aldeles nødvendigt at tage Hensyn til Foderets Masse og at overveie, hvorledes de forskellige Stoffer skulle blandes, for at give et passende Forhold mellem de nærende Stoffer og deres Masse. Praxis giver rigelig Oplysning om, hvorledes dette opnaaes, og Grunden til de særegne Fordele ved esendommelige Blandinger kan heraf forklares. Naar vi undersøge de mest yndede Fodringsmidlers Blandinger, vil man i Regelen finde, at et meget omfangsrigt Foder er forbunden med et andet med modsatte Egenskaber. Derfor bruges Turnips, der er det mest omfangsrigte Foder, i Forbindelse med Oliefager og Bønnemel, og naar det af en eller anden Grund bliver nødvendigt at erstatte en stor Del Turnips med et af de rigere Fodringsmidler, maa det, disse mangle i Masse, erstattes ved Hø eller Halm.

Vende vi os til de virkelige Resultater af Fodringsforsøg, saa se vi strax, at de almindelige Slutninger, der ere gjorte, ere fuldstændig bekræftede i Praxis. Spørgsmaalet er imidlertid temmelig begrændset og indskrænker sig til at bestemme, hvorledes de sædvanlige hjemmearbejdede Planter fordelagtigst kunne anvendes til Kreaturfoder, og om de bedst bruges alene eller i Forbindelse med fremmed Foder. Hine ere Hø, Halm, Turnips, Kunkelroer, Kartofler, Bønner og Erter og de ringere Kvaliteter af Kornsorterne; og hertil høre de, der mest udmærke sig ved deres Masse, som Turnips, der indeholder mindre end 8 pCt. nærende Stoffer. De mangle ogsaa alle i en paafaldende Grad Fedtstoffer, da Bønner, der ere meget rigere herpaa end noget af de andre, sjelden indeholde saa meget som 5 pCt. Resultatet af alle Fodringsforsøg leder til den Slutning at Dyrene ikke kunne naa den høieste Grad af Fedme paa Turnips eller selv paa Hø alene. Ganste vist indtræffe Tilfælde, hvor dette naaes; men det er kun, naar disse Afgrøder ere dyrkede paa særdeles passende Jord og under meget gunstige Veirforhold, saa at de indeholde en usædvanlig stor Mængde nærende Stoffer; men dette er kun undtagelsesvis Tilfældet og gjendriver ikke den almindelige Slutning. En særdeles interessant Række Forsøg af Wolff har vist, at Faar, der fodrede paa middelgodt Hø, naa en Vægt af 82 Pd., ville vinde endnu 9 Pd. ved at faa Rapsfager eller et andet mere kraftigt Foder. Saa-danne Fodringsmidler som Linfager, Rapsfager og Bønnemel ic. befordre i Regelen betydeligt Fedningsprocessen, og de virke dels ved at gjøre den Fodermasse, som Maveen behøver, kraftigere, dels ved at give en større Mængde Kvælstofforbindelser, hvorpaa de ere fortrinnsvis rige. Denne Slutning kan maasse synes at stride imod hvad ovenfor er anført med Hensyn til den store Mængde kvælstoffrie Stoffer, der opsamles i et Fedekreatur, men det maa erindres, at de gode Virkninger af disse Fodringsmidler kun opnaaes, hvor de bru-

ges i ringe Mængde; og naar et vist Kvantum overstrides, er Overflødet uden al Indflydelse. Fordelen af disse Stoffer synes at hvile paa den Kjendsgjerning, at de kvælstoffoldige Stoffers Mængde i mange Fodringsarter er for ringe til, at det fulde Udbytte kan opnaaes af Foderets Sufferbestanddele; og deres Virkning er ikke indskrænket til at give et Tilskud til den fortærede Næring, men tjener desuden til at gjøre Stoffer i det sædvanlige Foder brugbare, der under andre Omstændigheder vilde gaa tabt. Et yderst mærkeligt Exempel herpaa er omtalt i Transactions of the Highland Society for Martz 1852. 12 Kvæghoveder fodredes paa Turnips og Hø, og de aade hver daglig 196 Pd. Turnips og 10 Pd. Hø, og paa dette Foder tiltoge de alle 12 i Løbet af 14 Dage 371 Pd. i levende Vægt. Hvert Dyr fik nu cirka 2 Pd. (1.s) Oliefager daglig; og skjønt de ikke strax begyndte at tiltage i Vægt, viste det sig, at de i næsten 14 Dage tiltoge i levende Vægt 726 Pd., hvad der var 355 Pund mere end forrige Gang. Ville vi regne efter de ovenfor angivne Data angaaende Sammensætningen af Tilvæerten hos Fedekreaturer, maa denne levende Vægt have svaret til næsten 272 Pd. tørt Stof, der temmelig nøie passer med alle de faste Stoffer i de 305 Pd. Oliefager, der vare fortærede i Løbet af de 14 Dage. Men i den samme Tid fortærede Kreaturerne desuden 1067 Pd. Turnips og 152 Pd. Hø mindre end forhen, — hvilke Kvantiteter maa have indeholdt omtrent 227 Pd. tørt Masse, saa at i dette Tilfælde en Foderforsøgelse af omtrent 45 Pd. tørt Masse frembragte næsten 272 Pd. i Kreaturerne. Det behøver neppe at bemærkes, at dette er et meget overordentligt Tilfælde, der ikke kan ventes ofte at ville indtræffe; men der habes rigelige Vidnesbyrd for, at Oliefager altid afgive en stor Virkning, og at Forøgelsen i levende Vægt ofte er lig med Vægten af det fortærede Ertrafoder. Alt afhænger dog af det rette Forhold mellem de fjæddnende og de varmegivende Stoffer, og det er en Selsølgelse, at dette Forhold afvejer efter Formaalet med Fodrigen. Wolff, som har vist denne Sag megen Opmærksomhed, angiver som Resultatet af hans Forsøg, at Forholdet mellem de 2 Klasser maa være som 1 til 8, naar Dyret skal vedligeholde, en passende Vægt, for Ungkvæg som 1 til 7 og for Fedekvæg som 1 til 5 eller 6. Han fandt ved umiddelbart Forsøg, at Melkeproduktionen var størst, naar de to Klasser forholdt sig som 1 til 7; men hans Slutninger med Hensyn til Fedekvæg maa optages med Forsømmelse. Det vigtigste Udbytte af hans Undersøgelser er den høie Værdi af Rapsfager, og det er interessant, at hans Resultater i denne Henseende stemme med de gjentagne anbefalinger fra Kemikeres Side for dette Fodemiddel. Han har vist, at 1 Pd. Rapsfager vil frembringe 1 Pd. Mælk og under gunstige Omstændigheder endog mere, og denne Virkning var større end af en lige Vægt Hjerne. Rapsfagerne opveie saaledes som Fodringsmiddel over den dobbelte Vægt af Hø. Den store Bænelighed, som møder ved Brugen af Oliefager er,

at Kvæget saa lidet under deres Smag, og naar de saa dem i Forbindelse med et fuld Foder af Turnips eller Halm, ville de nepos fortære saa meget heraf, som de behove, for at vedligeholde en Middelvægt, og de vrage de Rapsfager, der bydes dem. Maaden at undgaa dette paa er meget simpel. Det gaar naturligvis ikke an, at indskrænke Fodermængden af de andre Næringsmidler, thi dette vilde stride mod Eieren's Interesse. Men en Del af det mere umfangrige Foder, som Turnips, maa erstattes med et andet Foder, som Kjerne, der indeholder den samme Næring i en ringere Mængde, og Trangen til at faa Maven fyldt vil bevæge Dyrene til at æde Rapsfagerne, som de efter saa Dages Forløb blive aldeles vant til.

Det vil her ogsaa være Stedet at gaa ind paa en indbyrdes Sammenligning mellem de forskellige Fodringsmidler i økonomisk Hensende. Jeg har særlig fremhævet Virkningen af Rapsfager som et Exempel, fordi de theoretisk ere lige med Sinfager, der koste næsten dobbelt saa meget. Der gives ganske vist andre Fodringsarter, som Mais *ic.*, der med megen Fordel kunde anvendes. Men Kagerne af Bomuldsfrø ere næsten de eneste, hvormed Fortegnelsen paa vore Fodringsmidler i de senere Aar er bleven forøget i det Store, og naar de ere vel tilberedte, saa at Stallen er fjernet, er det et meget værdifuldt Foder, om det ogsaa afverler meget i Kvalitet og maa benyttes med Forsomhed.

Til Spørgsmaalet om Kreaturfodringen som en Gren af Agerbruget horer uadstillelig den producerende Gjødnings Værdi. Jeg har ovenfor benyttet til den ofte udtalte Mening, at Kvæget kun har Betydning som Gjødningsmasstiner; og skjønt saa erfarne Kvægholdere ville fer Tiden være tilbøjelige til at vedkjende sig denne Usskuelse i dens Helhed, saa angaar den dog et Punkt af ikke ringe Vigtighed, og hvorefter der har hersket og endnu hersker meget afvigende Meninger. Spørgsmaalet, der skal løses, er, hvormeget af Prisen paa et eller andet Fodringsmiddel, der kan skrives paa den producerede Gjødnings Regning. Som bekendt, ere de mest afvigende Meninger udtalte om dette Punkt af praktiske Mænd; og med Hensyn til Oliefager og lignende Fodemidler har det ikke været usædvanligt at regne, at Halvdelen eller to Trediedele af deres Værdi skrives paa Gjødnings Regning, skjønt denne Regning ikke synes vel begrundet. De ovennævnte Forsøg afgive Oplysninger, hvorfra nogle Slutninger kunne udledes. Wolff har ved en Række omhyggelig anstillede Forsøg, ved Eiden af de tidligere nævnte, godtgjort, at $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{8}$ af de Bestanddele i Rapsfagerne, der have Værd som Gjødning, fremkomme i de dermed fodrede Kreaturer's Udtømmelser. Naar vi derimod tage Hensyn til D^{hr}. Lawes & Gilberts Forsøg angaaende den i Dyret optagne Kvantitet, og vi antage at Forskjellen mellem denne og alle Foderets Bestanddele maa gaa bort i Udtømmelserne, maa vi slutte, at $\frac{19}{20}$ af Kvælstoffet og $\frac{29}{30}$ af Mineralbestanddelene ville findes i Gjødningen. Naar vi imidlertid for

ikke at drive Sagen for vidt, holde os til Wolffs Slutning, at $\frac{1}{8}$ gienfindes i Gjødningen, er det let at beregne Gjødningsens Værdi paa sædvanlig Maade. Tage vi Rapsfager til Exempel, saa vil ethvert Centner heraf afgive til Gjødningen Ammoniak, fosforsure Salte og Alkalier, som bekræftede efter de sædvanlige Priser paa disse Stoffer, i Guano og andre kunstige Gjødninger, maa have en Værdi af 1 Rd. 54 $\frac{1}{2}$ eller over disses halve Værdi. Da Rapsfagemel imidlertid ofte benyttes som Gjødning, maa man antage, at denne Beregning, om den ogsaa er korrekt for Guano, i nærværende Tilfælde er for lav, og at $\frac{1}{8}$ af Prisen paa Rapsfager maa være den virkelige Værdi. Paa den anden Side maa man indrømme, at Rapsfager er en kostbar Gjødning, som kun bruges i særegne Tilfælde, og at man i Regelen kan bruge en billigere Gjødning med samme Fordel. Det er ikke let at afgjøre, hvilken af disse Maader, at beregne Værdien paa der fortjener mest Tiltro; men vi ville sandsynligvis ikke tage meget fejl, naar vi antage, at $\frac{1}{4}$ af Rapsfagerens Værdi gaar bort i Udtømmelserne. Med Hensyn til Sinfager, der ere et m^g t dyrere Foder end Rapsfager maa det erindres, at skjønt den samme Mængde af deres værdifulde Stoffer vil blive i Gjødningen, ville de dog ikke være mere værd som Gjødning end Rapsfagerne, saa at af Oliefager til 4 Rd. 3 Mk. til 5 Rd. pr. Centner kun $\frac{1}{3}$ eller høist $\frac{1}{2}$ af deres Værdi kan antages at gaa gennem Gjødningen. For Kornsorternes Bedkommende er efter al Rimelighed Værdien af den vundne Gjødning ikke over $\frac{1}{3}$ eller $\frac{1}{4}$ af Kornets Værdi. Disse Beregninger hvile paa den Forudsætning, at alle de Stoffer, der gaa over i Gjødningen, bevares der og bringes paa Jorden uden Tab — en Forudsætning, som ikke kan opfyldes i Praxis, dels fordi Udtømmelserne ikke kunne opsamles i deres Helhed, og dels fordi Gjødningen paa mange Maader er udsat for Tab. Naar 1 Centner Rapsfagemel direkte bringes paa Jorden, vide vi bestemt, at Intet gaar tabt; men naar det bruges som Foder, og om ogsaa de $\frac{1}{8}$ af dets værdifulde Stoffer udtømmes af Dyret, følger det ingenlunde deraf, at de virkelig ere der, naar det skal bruges som Gjødning. Ivertimod kan man være vis paa, at der er et Tab, og derfor maa alle ovenfor givne Beregninger snarere være over end under Virkeligheden. Ethvert Forsøg paa at omtale det Tab, som man ad denne Vej lider, vilde føre os ind paa en Betragtning af den sædvanlige Behandling af Staldgjødningen, hvad der ligger aldeles fjernet fra vor nærværende Opgave. Der er sagt tilstrækkeligt til at vise, at Gjødningsens Værdi maa være et meget vigtigt Tilskud til Fordelen af alle Fodrings-Forslagender.

Jeg skal ikke forsøge at gaa ind paa Undersøgelsen af den Fordel, der kan opnåes af selve Kreaturerne, da dette Punkt nødvendigvis maa afhænge af mange Omstændigheder foruden den ovenfor nævnte og vilde bringe os ind paa Enkeltheder, der aldeles ikke passede for en An-

ledning som denne. Min Opgave var ikke at behandle Sagen fra et Handelsstandpunkt, men meget mere vise, at Kreaturfodringen er grundet paa videnskabelige Principer, som ved en rigtig Anvendelse have en betydelig Indflydelse paa paa dens Økonomi. Nærmere at gaa ind paa Enkeltheder vilde dels føre os udover Grændserne for et enkelt Foredrag, dels kunde det ikke gøres underholdende eller belærende ved en saadan Feilighed; men Enhver, der vil gøre sig den Uleilighed, at sætte sig ordentlig ind i Principerne, vil ingen Vanskelighed finde ved at anvende dem i ethvert Tilfælde, som maatte opstaa under Udvøvelsen af hans Praxis.

Indlandet.

Christiania. I Stortingets Mode d. 2den d. M. besluttedes blandt Andet: 1) at Regjeringen bemyndiges til at lade bortsalge til Indtægt for Statskassen den Militar-Statens tilhørende Eiendom Alkoven eller den halve Gaard Storøen, beliggende i Hvalernes Præstegjeld. 2) Et Underøgende om Erstatning til Tøsten Alminden Vormsund for den ham berøvede Sundhedstilstand bevilgedes ikke. 3) Ligeledes bevilgedes ikke Indkjøbet af Lerfunds Bro i Sorum. 4) Stortinget samtykkede i, at der tilstaaes Uffkongs Kommune saa lang Henslind med det tilbagestaaende Bidrag til Jernbanen mellem Lillestrømmen og Kongsvinger at samme afgøres med 1 Spd. aarlig paa hver Ekdaler af Distrikts Matrikul. 5) A. Lenschow og B. Nielsen's Ansøgning om Erstatning for deres Tab som Entreprenører for en Bro over Glommen ved Kongsvinger indvilgedes ikke. 6) Stortinget samtykkede i, a. at Statskassens Ret til Udbytte, udenfor hvad der hidtil er oppebaaret af den ifølge kongl. Resolution af 7de Oktober 1852 anlagte Sidelane fra Jernbanen mellem Christiania og Gidsvold til Sagbrugene ved Strømmen indtil videre frasaltes, dog med Forbehold af Statskassens Ret for det Tilfælde, at Rets-Indtægten af den omhandlede Sidelane skulde overstige 5 pCt. af den af Jernbane-Interessentkabet til sammed Bygning anvendte Kapital, naar derfra drages 400 Spd. b) At et Beløb af 1673 Spd. 87 1/2 ø, der er medgaaet til Grund-Indkjøb for Jernbanen mellem Christiania og Gidsvold udenfor de ved Stortingets Beslutninger af 15de Mars og 19de Septbr. 1851 samt 10de Oktober 1857 bevilgede Midler, maa påføres til Udgift for Statskassen.

I Odelsthingets Mode den 30te f. M. og efterat Forhandlingerne om den militære Strafselov vare endte, behandledes Indstillingerne angaaende 1) Forslag til Lov om Medicinalafgiften i Finmarken. 2) Forslag til Ophævelse af § 29 i Handelsloven af 1842, hvilket Forslag ikke bifaldtes. 3) kongl. Forslag til Lov om Fiskerier i Nordlands og Finmarkens Amt. 4) kongl. Forslag om Fredning af Lax og Søerret (Laxørret). I Modet d. 1ste d. M. behandledes blandt Andet: 1) kongl. Forslag om Tillæg til Lov om Vandledninger for Kjøbstæder og og Ladestæder af 28de Aug. 1851. 2)

Lagthingets Anmærkninger a. til Lov om Menighedsråad; Lagthingets principale Forslag om Hætteløse bifaldtes ikke. b. Forandringer i Lovgivningen om Odelss- og Altsæderetten. 3) Indstilling til kongl. Forslag om Indskrænkning i Afgangen til at slippe Hingster paa Fjeldbeiterne, hvilket Forslag ikke bifaldtes. 4) Derimod bifaldtes Lovbeslutning om Ret til Haandværksdrift for ugifte Fruentimmer og Enker.

I Modet den 7de Mai behandledes: 1) Lagthingets Anmærkninger til Odelsthingets Beslutninger til Lov, angaaende Udskænkning og Udsalg af Al og Vin paa Landet og i Kjøbstæderne, og hvilke Lovbestemmelser remitteredes til Lagthinget. I Modet den 8de d. M. behandledes det kongl. Forslag om Transtret for Varer, der føres landvæts imellem de forenede Riger, og hvilket Forslag, med et Par uvæsentlige Forandringer vedtoges.

Ifølge Morgenbladet skulde Beslutningerne angaaende Høiesteretsloven, Missionærers Ordination og Sagfører Vinjens Forslag om Odnorsten af Regjeringen være indstillede til ikke at sanktioneres.

Ifølge Telegram fra Stockholm til Morgenbladet af 8de Mai var det Rigsdagsmajoriteten i norra frågan, som gav det officielle Borselskab for Nordmandene den 2den Mai. I Søndags gjorde Minoriteten i dette Spørgsmaal under August Blanchés Præsidium, og atter lgaar under Valstereds en Tilslutning for Kroningsdeputationen. Igaar var der stor Kur, taften Høfbal for 2000 Deltagere. Imorgen afreiser „Lindsnæs," som antages at skulle finde Sted paa Søndag. De fleste af Staben forblive nogle Dage længere her. To af Deputationen har bestemt sig til at reise over Land. Alle befinde sig vel.

— Ved kongl. Resolution af 4de f. M. er det bestemt: 1) At det indtil Videre naadigst tillades, at Gudstjeneste for Dødfadderne paa det til Namots Præstegjelds Hovedsogn under Østerdalens Provsti i Christiania Stift hørende Gaarde Lofet, Diset og Nød afholdes indtil 4 Søndage og ligesaamange Søndage aarlig i et privat Lokale paa Gaarden Diset, under Betingelse af at samme af Sognepræsten ved første Gudstjeneste indvies ved en påsende Tale og imidlertid ikke benyttes til andet Brug. 2) A. At de af det nu forsamlede Storting under 24de, 25de, 27de og 28de Februar dette Aar fattede Beslutninger angaaende Bevilling for Budgetterminen fra 1ste Juli 1860 til 1ste April 1863 til Udførelse af forføjelige Veiarbejder naadigst befales tagne tilfølgende. B. I. At der i Henslind til Lov angaaende Veivæsenet af 15de September 1851 § 2 naadigst befales udført følgende Veiarbejder: 1) Anlæg af Hovedvei fra den søndre Ende af Indsøen Jaren til Grucodegaarden i Christians Amt. 2) Dmlægning af Kvamselven i Valdres. 3) Dmlægning af Rustenbakterne i Gudbrandsdalen. 4) Dmlægning af den vestlandste Hovedvei mellem Østerholt og Home i Nedenæs og Nøbyhødelagets Amt. 5) Dmlægning af Veien fra Nødshammeren til Østerrisøer. 6) Dmlægning af Veien mellem i Nabel i Nedenæs og Kalesfær i Lister og Mandals Amt. 7) Anlæg af Hovedvei langs Østerdals-

elven og gjennem Namsenelvens Dalsøre i nordre Trondhjems Amt, men forsaavidt dette Anlæg ikke maatte komme til Udførelse, Dmlægning af Forbørdlerne i samme Amt. 8) Dpførelse af Bro over Verdaalselven ved Verdaalsøren i samme Amt. 9) Dmlægning af Veien mellem Spjodsbød og Sundkilen i Bratsberg Amt og Dpførelse af Bro over den sidste. 10) Dmlægning af Veien fra Drammen til Trogstad Bro i Jarlsberg og Laurvig's Amt. 11) Anlæg af Hovedvei fra Gjøvik til Mjosens Bred. 12) Dmlægning af Veien mellem Mariestuen og Vorlaug Bro i nordre Bergenhus Amt. 14) Dmlægning af Driivstulkeven i søndre Trondhjems Amt. 15) Anlæg af Bei fra Asper Bro i Agershus Amt til Knapstad i Smaalenes Amt. 16) Dmlægning af Storckleven ved Frederikshald og Bølleven i Jds Præstegjeld i Smaalenes Amt. 17) Anlæg af Hovedvei fra Løstgaard's til Valums Bro og fra Baage til Gardmo Kirke i Gudbrandsdalen. 18) Dmlægning af Veien mellem Skarve i Romsdals Amt og Bovermoen i Christians Amt. 19) Dmlægning af Veien mellem Laxhol og Hegni i Bratsberg Amt. 20) Dmlægning af Hovedveien gjennem Laurvig fra Mellemdammen ved Fritsø Bælt til Torvet. 21) Dmlægning af den nedre Del af søndre Klev ved Holmestrand. 22) Anlæg af Bei fra Gaarden Skare i søndre Bergenhus Amt til Røldal. 23) Udbedring af Veien over Løsfjeld i Romsdals Amt, hvilke Arbejder blive at udføre overensstemmende med de for samme udarbejdede, Storktinget forelagte Planer, dog saaledes, at det overlades Arbeidsbestyrelsen med Approbation af Departementet for det Indre at foretage de mindre væsentlige Afvigelser fra disse Planer, som maatte findes hensigtsmæssige. II. At Departementet for det Indre naadigst bemyndiges til at træffe alle til Udførelse af de nævnte Arbejder fornødne Foranstaltninger. III. At naadigst Approbation i Henshold til Lovene om Formandskaber paa Landet og i Kjøbstæderne af 14de Januar 1857 respektive §§ 38, 39, 50 og § 40 meddeles paa de af efternævnte Kommunebestyrelser fattede Beslutninger om Bidrag til nogle af ovennævnte Arbejder: Beslutning af Frederikshalds Kommunebestyrelse om Bidrag til Dmlægning af Storckleven og Bølleven, fattet under 21de Mai 1859; Beslutninger af Jds Præstegjelds Kommunebestyrelser om Bidrag til de samme Dmlægnings, fattede under 2den Juli og 25de August 1859; Beslutninger af Nedens og Noygdelagets Amtsformandskab om Bidrag til Dmlægningen mellem Østerholt og Home, fattede under 1ste Juli 1855 og 1ste Juli 1859; Beslutning af Rister og Mandals Amtsformandskab om Bidrag til Dmlægningen mellem Nabel og Kalsfjær, fattet under 10de Juli 1856; Beslutning af Bergens Kommunebestyrelse om Dvertagelse af nogle Veianlægget mellem Bergen og Mettum vedkomende Udgifter, fattet under 13de Oktober 1859. C. I. At Departementet for det Indre til Udgifters Bestridelse ved i Tidsrummet fra 1ste Juli 1860 til 1ste April 1863 for det almindelige Veifonds Regning iværksættende Veiarbejder naadigst bemyndiges til at anvende et Beløb af indtil 682,257 Spd., der bliver at udbetale af Statskassen, og,

forsaavidt det ikke godtgøres ved de af vedkommende Kommuner og Private vedtagne Bidrag, efter nærmere naadigst Bestemmelse, at refundere ved Udligning paa Rigets Matrikulsfyld samt paa Kjøb- og Ladestæderne overensstemmende med Storktingets Beslutning. II. At der af ovennævnte Beløb naadigst tillades i bemeldte Tidsrum anvendt: 1) Til Udgifter ved den det almindelige Veifond paahvilende Vedligeholdelse af enkelte Veistrækninger 7,190 Spd. 2) Til Udgifter ved Undersøgelser og til andre tilfældige Udgifter 36,666 Spd. 3) Til Fuldførelse af de i indeværende Budgettermin paabegyndte, men ikke tilendbragte Veiarbejder 172,909 Spd. 4) Til Veianlægget fra Gruesdegaard'en til Jaren 37,536 Spd. 5) Til Dmlægning af Kvamskleven 26,000 Spd. 6) Til Dmlægning af Rusestebakkerne 20,000 Spd. 7) Til Dmlægningen mellem Østerholt og Home 12,000 Spd. 8) Til Dmlægningen fra Rødsdammeren til Riisøer 13,600 Spd. 9) Til Dmlægningen mellem Nabel og Kalsfjær 54,500 Spd. 10) Efter nærmere naadigst Bestemmelse enten til Veianlæg langs Stordals- og Namsenelven, eller til Dmlægning af Forbørdlerne 25,000 Spd. 11) Til Dpførelse af Bro ved Verdaalsøren 11,440 Spd. 12) Til Dmlægningen mellem Spjodsbød og Sundkilen og Broanlægget over den sidste 5,000 Spd. 13) Til Dmlægningen mellem Drammen og Trogstad Bro 25,700 Spd. 14) Til Veianlægget fra Gjøvik til Mjosens Bred 1,920 Spd. 15) Til Dmlægningen mellem Bergen og Mittun 44,100 Spd. 16) Til Dmlægningen mellem Mariestuen og Vorlaug Bro 8,500 Spd. 17) Til Dmlægning af Driivstulkeven 13,900 Spd. 18) Til Veianlægget fra Asper Bro til Knapstad 44,100 Spd. 19) Til Dmlægning af Storckleven 14,200 Spd. 20) Til Veianlægget fra Løstgaard's til Valums Bro og fra Baage til Gardmo Kirke 26,300 Spd. 21) Til Dmlægningen mellem Bovermoen og Skarve 14,700 Spd. Til Dmlægningen mellem Laxhol og Hegni 16,900 Spd. 23) Til Dmlægningen fra Laurvig's Torv til Mellemdammen 2,886 Spd. 24) Til Dmlægning af den nedre Del af Holmestrandskleven 3,200 Spd. 25) Til Veianlægget fra Skare til Røldal 12,200 Spd. 26) Til Udbedring af Veien over Løsfjeld 2,300 Spd. 27) Til Istandbringelse efter senere naadigst Bestemmelse af a) Veianlæg fra Gladnæs i Maalselvens Præstegjeld i Finmarkens Amt, opad Maalselvedalen 20,000 Spd. og b) Veianlæg i Nordlands Amt 9,000 Spd. 28) Til Dækkelse af Dverkriddelsen ved den for Kommunernes Regning stedfundne Reparation af Mandals Bro 510 Spd. Tilsammen 682,257 Spd. D. At der til Dmlægning af Bølleven i Jds Præstegjeld, Smaalenes Amt, naadigst tillades i den kommende Budgettermin udbredt af Statskassen til endelig Udgift for denne et Beløb af 15,000 Spd."

— Ifølge Stavanger'ske Aviser er den Garver Anders Tollefsen, som boede i det Hus i Stavanger, hvor den sidste store Ildbrand opkom, sat under Tiltale for Nordbrand og Udsurancessvig og er der efter de frenkommne Dplysninger ved Brandforhøret liden Sandsynlighed for at nogen Anden end ham har givet Anledning til Ildens Udbrud.

Udlandet.

Tydsland. Schleinitz har i det preussiske Repræsentantkammer erklæret, at det tydske Forbund vilde blive nødt til at opfylde Forpligtelserne og Overenskomsterne fra 1852. Danmark havde ikke opfyldt sine Forpligtelser. Preussen vilde gjøre Alt for Hertugdømmerne. De Deputeredes Kammer besluttede enstemmig den Resolution, at Regjeringen maatte forstaafe Schlesvig og Holstein den tilkommende Aet.

England. Lord John Russell har i Parlamentet erklæret, at han haabede, at Operationerne i Kina vilde være endte inden Lord Elgin's Ankomst. England havde tilfaldt Neapel sin Mægtling i Sardinien, forat forhindre Gaarløbet fra at afreise til Sicilien.

— Times' siger, at Frankrig ønsker en Krig fra Preussens Side imod Danmark, hvorved Sverige, Norge og Danmark kunde forenes, saa at Frankrig efter Gudslykke kunne disponere over disse Lande.

Frankrig. De franske Krigsskibe ere undervejs for at besætte en Ø i det røde Hav. "Moring Post" mener, at en Konflikt mellem Neapel og Piemont ikke er langt borte. Lamorieiere vil i saa Fald understøtte Neapel.

Spanien. Greven af Montemolin er bleven genaadet; han har frasagt sig sine Fordringer paa Thronen og er bleven frigiven.

Italien. Insurgenterne true Palermo; ved Galati har en Kamp fundet Sted og Staden er odelagt. Tropperne har trukket sig tilbage til Messern. Tropper har faaet Dødre til at underkaste sig Tropani.

— Fra Genna meldes, at der med et engelsk Krigsskib er kommet Efterretninger fra Palermo af 26de og 27de f. M. Dystanden vedblev, et Regiment havde nægtet at rykke ud. Saasnar Soldaterne forlade Palermo, angribe Insurgenterne.

Aften. Fra Kina er indløbet en Depesche, ifølge hvilken Alt er bleven bragt i Orden.

Priscurant

Christiania Bemmølles Fabrikata:

- Grovmulle Ben
- Fintmulle Do., dampede og udampede.
- Pulveriserede Do. Do. Do.
- Svovlsyrede Do. No. 1
- Do. Do. No. 2

De svovlsyrede Ben leveres med fri Emballage i Fustager paa cirka 300 Pds. Bestillinger modtages paa min Fabrik, Hofmens

- 1 1/2 Sk. pr. Pds.
 - 2 " " " "
 - 3 " " " "
 - 2 Spd. 85 Sk. pr. 100 Pds.
 - 3 " " " "
 - 100 " " " "
- Gade No. 2, og bedes udenbys Ordre adresseres
Hans Malling,
Drammensveien No. 22,

Bærums og Asters Landboforening afholder sit Vaarmøde i Sandvigen den 20de Mai Kl. 5 Eftermiddag.

St. Parti

Pulvergiødning

Jacob Fervell i Molde forhandles billigt af Johannes N. With, 24, Kongens Gade.

En engelsk udmærket god Træstemaffine, passende til Vand eller Dampkraft, sælges for den billige Pris 180 Spd. Ligesaa sælges transportable Dampaffiner for meget billig. Pris i D. Jakobsons Maskinværksted.

Christiania Kornpriser.

Indenlandske

Heede, 4 a 4 1/2 Spd.

Rug, 3 1/2 Spd. a 18 $\frac{1}{2}$.
Byg, 13-16 $\frac{1}{2}$.
Havre 8 $\frac{1}{2}$ a 9 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$.

udenlandske

Rug østersøst 4 Spd. 1 $\frac{1}{2}$.
Rug dansk 19 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 19 $\frac{1}{2}$ 18 $\frac{1}{2}$.
Byg 2radigt 18 $\frac{1}{2}$.
Erter 4 1/2 Spd.
Heede 5 1/2 Spd. a 6 Spd.

Christiania Fiskepriser.

- Sild, Rødbnd. 6 Spd. pr. Td.
- Sild, stor Mtd. 5 1/2 Spd. pr. Td.
- Sild, smaa do. 4 1/2 Spd. pr. Td.
- Sild, stor Christn. 19 a 20 $\frac{1}{2}$ pr. Td.
- Sild, smaa do. 13 $\frac{1}{2}$ pr. Td.
- Storset 1 Spd. pr. Bog.
- Middelsel 3 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
- Smaaet 3 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
- Rødstær 8 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. G. Fabritius.